

διαθήκη

διαθήκη, η, ουσ. [<αρχ. διαθήκη <διατίθημι], η διαθήκη. **1.** οι συμβουλές, η πείρα ζωής που κληροδοτούν οι παλαιότεροι στη νέα γενιά: «ο πατέρας τους τους άφησε διαθήκη να μη βλάπτουν ποτέ κανένα». **2.** με την έννοια της συμφωνίας απαντάται στο *Παλαιά και Καινή Διαθήκη*, όπου εννοείται η συμφωνία μεταξύ Θεού και ανθρώπων·

- *γαμώ τη διαθήκη μου*, έκφραση αγανακτισμένου ή εκνευρισμένου ανθρώπου: «όλα τα κακά σε μένα συμβαίνουν, γαμώ τη διαθήκη μου». Συνήθως η φρ. κλείνει πάλι με το *γαμώ*·

- *θα σε κάνω να υπογράψεις τη διαθήκη σου*, λέγεται απειλητικά σε άτομο με την έννοια πως θα το φέρω στο έσχατο σημείο της εξαθλίωσής του, πως θα το εξαφανίσω από προσώπου γης: «αν ξαναπιάς στο στόμα σου την οικογένειά μου, θα σε κάνω να υπογράψεις τη διαθήκη σου». Από το ότι διαθήκη συντάσσει κανείς, όταν βρίσκεται σε κάποια κρίσιμη καμπή της ζωής του ή όταν πλησιάζει το τέλος του ·

- *καλή ζωή, κακιά διαθήκη*, βλ. λ. [ζωή](#)·

- *υπογράφω τη διαθήκη μου*, **α.** λέγεται σε περίπτωση που με τις άστοχες ή παράτολμες ενέργειές μου οδηγούμαι σε σίγουρη καταστροφή: «αν υπογράψω το συμβόλαιο μ' αυτούς τους όρους, είναι σαν να υπογράφω τη διαθήκη μου». Από την εικόνα του ανθρώπου που κατάλαβε πως θα πεθάνει και συντάσσει τη διαθήκη του. **β.** είμαι ο κύριος αίτιος της καταστροφής μου: «δε σου φταίει κανένας για την κατάντια σου, γιατί μονάχος σου υπέγραψες τη διαθήκη σου». Συνών. *υπογράφω την καταδίκη μου*.

Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας